

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งออกสินค้า
ในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารในประเทศไทย

ราวดี สุริสระพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ

โครงการร่วมผลิตบัณฑิตระดับปริญญาเอกสาขาบริหารธุรกิจ

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-333-889-6

ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE DETERMINANTS OF EXPORT SUCCESS:
THE CASE OF THAI FOOD INDUSTRY**

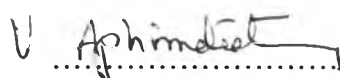
Ravadee Surisrabhan

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Business Administration
The Joint Doctoral Program in Business Administration
Faculty of Commerce and Accountancy
Chulalongkorn University
Academic Year 1999
ISBN 974-333-889-6

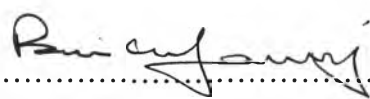
Thesis Title   The Determinants of Export Success:
The Case of Thai Food Industry
By   Ravadee Surisrabhan
Department   Commerce
Thesis Advisor   Assistant Professor Dr. Pakpachong Vadhanasindhu
Thesis Co-Advisor   Associate Professor Dr. Achara Chandrachai

---

Accepted by the Faculty of Commerce and Accountancy, Chulalongkorn
University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Doctoral's Degree

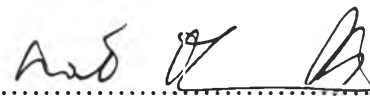
 ..... Dean of Faculty of Commerce and Accountancy
(Assistant Professor Dr. Virach Aphimeteetamrong)

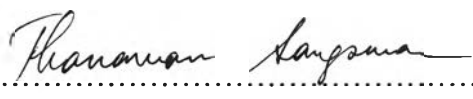
THESIS COMMITTEE

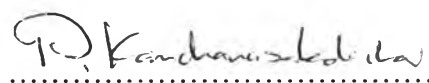
 ..... Chairman
(Dr. Panisuan Jamnarnwej)

 ..... Advisor
(Assistant Professor Dr. Pakpachong Vadhanasindhu)

 ..... Co-Advisor
(Associate Professor Dr. Achara Chandrachai)

 ..... Committee
(Associate Professor Dr. Ninnat Olanvoravuth)

 ..... Committee
(Assistant Professor Dr. Thanawan Sangsuwan)

 ..... Committee
(Dr. Prasit Kanchanasakdichai)

ราวดี สุริสระพันธ์ : ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งออกสินค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารในประเทศไทย อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัทธพงษ์ วัฒนสินธุ์
อ.ที่ปรึกษาร่วม : รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา จันทร์ฉาย ; 168 หน้า. ISBN 974-333-889-6.

การค้าระหว่างประเทศเป็นปัจจัยควบคุมความเจริญของเศรษฐกิจโลก ประเทศต่าง ๆ จำเป็นต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจของชาติอื่น ๆ โดยอาศัยความเคลื่อนไหวทางสินค้า เงินทุน เทคโนโลยีและธุรกิจ สินค้าส่งออกได้กลายเป็นส่วนสำคัญของเศรษฐกิจไทย โดยที่สัดส่วนของสินค้าส่งออกต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ ของประเทศมีอัตราสูงกว่า ร้อยละ 30 ตั้งแต่ปี ค.ศ.1994 เป็นต้นมา การที่สินค้าไทยมีความเสียเปรียบทางการแข่งขันกับสินค้าจากต่างประเทศทำให้การเพิ่มขึ้นของการส่งออกอยู่ในอัตราที่ลดลง ซึ่งเป็นผลให้เกิดวิกฤติการณ์ด้านเศรษฐกิจของประเทศ พื้นฐานของเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งเกิดจากการปรับปรุงสินค้าให้ดีขึ้น ซึ่งจะทำให้สินค้าไทยสามารถอยู่ในตำแหน่งที่จะแข่งขันกับตลาดนานาประเทศได้ อันจะส่งผลให้เศรษฐกิจมั่นคงและเจริญเติบโต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ 1) เพื่อทดสอบการใช้ทฤษฎีการได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศตามแนวคิดของพอร์ทเตอร์ ในการอธิบายความสำเร็จของการส่งออกของอุตสาหกรรมอาหารไทย 2) เพื่อตัดสินว่าทฤษฎีดังกล่าวสามารถอธิบายความสำเร็จของการส่งออกของอุตสาหกรรมอาหารไทยได้ในระดับใด 3) เพื่อค้นหาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการส่งออกของอุตสาหกรรมอาหารไทย และ 4) เพื่อเสนอแนะวิธีการปรับปรุงการดำเนินงานของธุรกิจให้อุตสาหกรรมอาหารในประเทศไทย ขอบเขตของการศึกษาคือ เพื่อวิเคราะห์ผลประกอบการในการส่งออกของบริษัท ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบการ และปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการประกอบการในการส่งออก แนวความคิดในการศึกษานี้ถูกพัฒนามาจากทฤษฎีข้างต้น การศึกษานี้วิเคราะห์ปัจจัยทั้งสี่ประการคือ 1) สภาพของปัจจัยประกอบ 2) สภาพอุปสงค์ 3) กลยุทธ์ โครงสร้างและคู่แข่งของบริษัท และ 4) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน ตลอดจนปัจจัยสภาพแวดล้อมนอกสองประการคือ เหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด และนโยบายและบทบาทของรัฐบาล การศึกษานี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้บริหารกิจการส่งออกอาหารในประเทศไทย กลุ่มศึกษาประกอบด้วย 135 บริษัทในอุตสาหกรรมส่งออกอาหารในประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 12.47 ของจำนวนแบบสอบถามที่ได้ส่งออกไป

การศึกษานี้สรุปปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งออกอาหารไทยว่า คือ สภาพปัจจัย กลยุทธ์ของบริษัท และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน สภาพเงื่อนไขตลาดในประเทศอันหมายถึงสภาพความต้องการและสภาพการแข่งขันไม่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งออก ผู้ตอบแบบสอบถามเชื่อว่าปัจจัยพื้นฐาน คือ วัตถุประสงค์และแรงงานมีความสำคัญต่อผลประกอบการส่งออก มากกว่ากลยุทธ์ของบริษัท และปัจจัยขั้นสูงได้แก่ทรัพยากรบุคคลและการผลิตและเทคโนโลยี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแสดงว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการประกอบการส่งออก เริ่มจากทรัพยากรบุคคล ตามด้วยการผลิตและเทคโนโลยี และกลยุทธ์ของบริษัท

ผลการศึกษาสรุปว่า บริษัทส่งออกควรปรับปรุง และพัฒนาความสามารถในการส่งออกระยะสั้น ด้วยการ ใช้กลยุทธ์ที่เกี่ยวกับการวางแผนเพิ่มยอดขาย การวางแผนเพิ่มลูกค้า การบริการ การควบคุมปริมาณ และการควบคุมคุณภาพ บริษัทควรมุ่งเน้นการสร้างความสามารถในการแข่งขันระยะยาว โดยการพัฒนานวัตกรรมทางด้านการวิจัยและพัฒนาสินค้า การเพิ่มความสามารถของบุคลากร และจัดการฝึกอบรมบุคลากร บริษัทควรมีการลงทุนในด้านการผลิตและเทคโนโลยีการผลิต โดยการปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิต และนวัตกรรมการผลิต รัฐบาลสามารถเพิ่มศักยภาพให้บริษัทส่งออกอาหารด้วยการสนับสนุนผ่านสถาบันที่เกี่ยวข้องในการทำวิจัยและพัฒนาในด้านการผลิตอาหาร ขบวนการผลิตอาหาร การพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลการผลิต รัฐบาลควรเป็นแหล่งข้อมูลด้านการผลิต และการค้าสำหรับทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ การวิจัยครั้งนี้ได้เสนอความคิดสำหรับงานวิจัยในอนาคตเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวด้วย

ภาควิชา พาณิชยศาสตร์

สาขาวิชา ธุรกิจระหว่างประเทศ

ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

RAVADEE SURISRABHAN : THE DETERMINANTS OF EXPORT SUCCESS: THE CASE OF THAI FOOD INDUSTRY. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. DR. PAKPACHONG VADHANASINDHU THESIS CO-ADVISOR : ASSOC. PROF. DR. ACHARA CHANDRACHAI 168 pp. ISBN 974-333-889-6.

International trade governs world economic growth. Nations are becoming economic interdependence with other nations through complex flow of goods, capital, and technology. Export has become an important component of Thai economy. The proportion of export to the country's GDP has been higher than 30 percent since 1994. Loss in international competitiveness of Thai products reflected in negative growth in export, which is one of the factors lead to the country's economic crisis. It is necessary to enhance and upgrade export products in order to secure Thailand's position in international market, so to achieve economic stability and growth.

The objectives of this study were (1) to verify the applicability of Porter's Competitive Advantage of Nations Model in explaining the export success of Thai food industry, (2) to identify the extent to which the attributes of Diamond Model contribute to the level of export success of Thai food industry, (3) to identify other factors governing the export success of Thai food industry, and (4) to suggest means to improve export performance of Thai food industry. The scope of the study was to analyze companies' export performance, export performance attributes, and external environment effecting the export performance. The conceptual framework was developed from Porter's Diamond Model. The four attributes studied were (i) factor conditions, (ii) demand conditions, (iii) company's strategy, structure, and rivalry, and (iv) related and supporting industries. The two external environment factors were chance events, and government roles and policies. The study empirically obtained and analyzed data through a designed questionnaire. Sampling frame was food exporting companies in Thailand listed in the *Kompass Direct for Food and Beverage 1998*. There were 135 usable returned questionnaire. Response rate was 12.47 percent of the total population.

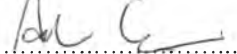
The study shown factors contribute to the Thai food export success were factor conditions, company's structure and strategy, and related and supporting industries. Domestic market conditions, include both demand condition and competitive level, were not directly related to export performance. Respondents viewed basic factors, raw material and labor attributes as more important than company's strategy, and advanced factors which were human resources and production and technology attributes. The data analysis shown important attributes were company's human resources, production and technology, and followed by company's strategy.

The findings suggest that export companies should improve short-term performance through strategies related to sales plan, customer plan, and quantity and quality control. More attentions should be concentrated on creating long-term competitiveness. Effort should be put on human resources development through building strong R&D personnel, improve employees' competencies, and provide employees' training. Investments are required on production and technology through product technology development and product innovation. Government supports are required through institutional R&D supports in food production, process, and productivity improvement projects. Government should also provide production and trade information on both domestic and international market. The study also suggests ideas for further research in the area.

ภาควิชา พาณิชยศาสตร์

สาขาวิชา ธุรกิจระหว่างประเทศ

ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิสิต.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

Acknowledgements

I would like to express my sincere gratitude to my advisor, Assistant Professor Dr. Pakpachong Vadhanasindhu, and my co-advisor, Associate Professor Dr. Achara Chandrachai, for their support and guidance throughout the research process. Their theoretical and professional advises have contributed immensely to the completion of this study. A special thanks is extended to my dissertation committee, Dr. Panisuan Jamnarnwej, Associate Professor Dr. Ninnat Olanvoravuth, Assistant Professor Dr. Thanawan Sangsuwan, and Dr. Prasit Kanchanasakdichai, for their comments and suggestions along various stages of my research.

I also wish to acknowledge many helpful comments I have received during my interviews with business executives prior to the survey design, during initial questionnaire designed, and during the final questionnaire construction. A special thanks is expressed toward all executives of food exporting companies who participate in the study.

A true appreciation is offered to Ms. Pornthip Saksiriwetkul for the intellectual stimulation, encouragement and moral support she has always provided. I am forever grateful to my parents, Mr. Chatchawan and Mrs. Kanchana Surisrabhan, for their continuing love, support, and understanding.

Table of Contents

Thai Abstract	iv
English Abstract	v
Acknowledgement	vi
Table of Contents	vii
List of Tables	xi
List of Figures	xiii
Chapter	
1. Introduction	1
Introduction	1
Statement of the Problem	3
Purpose of the Study	6
Objectives of the Study	7
Rationale and Theoretical Framework	7
Definition of Terms	9
Scope of the Study	11
2. Literature Review	13
Organization of the Literature Review	13
Historical Background	13
Theory of Mercantilist	13
Theory of Absolute Advantage	14
Theory of Comparative Advantage	15
Factor Endowment Theory	15
Leontief Paradox	16
Weaknesses in Assumptions of Trade Theories	17
Theory of International Product Life Cycle	18
New Theories of International Trade	18
Porter's Competitiveness Theory	19
Porter's Diamond Framework	20
Factor Conditions	21
Demand Conditions	22
Firm Strategy, Structure, and Rivalry	22

Related and Supporting Industries	23
Role of the Government	23
Chance	23
Four Stages of National Development	24
Critique of Diamond Framework	25
Relevance Studies	25
Export Related Researches	26
Aaby and Slater's Export Literature Review	26
Chetty and Hamilton's Export Literature Review	28
Other Studies on Export Success	29
Export Success	29
Factors Related to Export Success	30
The Domain	30
Thailand Economic Development	30
Thailand Export Development	37
Thai Food Export	44
3. Research Model and Hypotheses	47
Critique of Past Researches	47
Propositions	48
Proposed Framework for Export Performance	50
Hypotheses	52
4. Research Methodology	56
Sample Design	56
Industry Selection	56
Sample Selection and Population	57
Instrumentation	57
Questionnaire Design	58
Data Collection Procedures	58
Data Collection and Record	59
Data Processing and Analysis	60
Measurement	61
Export Performance	61
Factor Conditions	62
Demand Condition	62

Firm's Structure and Strategy	62
Firm's Domestic Competitors	63
Related and Supporting Industries	63
Chance Events	63
Government Policies	64
5. Data Analysis and Evaluation	65
Descriptive Findings	65
Demographic Description	65
Export performance Measures	69
Chance Events Description	71
Government Administration	74
Export Performance Attributes ..	76
Measures Purification	86
Internal Consistency	87
Dimensionality of Factors	89
Hypotheses Testing	93
Associations of Export Performance and Its Constructs	93
Relationship between Export Percentage Profit and	
Its' Constructs	96
Relationship between Export Percentage Sales Growth	
and Its' Constructs	99
External Environment	102
Relationships Among Constructs of Export Performance	104
Framework Estimation	106
Multiple Regression Functions of Export Performance .	108
6. Conclusion, Discussion, Limitations, and Recommendations ...	112
Conclusion	112
Discussion	121
Effect of Factor Conditions	125
Effect of Domestic Market Conditions	126
Effect of Company's Structure and Strategy	127
Effect of Related and Supporting Industries	127
Effect of Environmental Factors	128

Export Percentage Profit	128
Export Percentage Sales Growth	129
Multiple Regression Results	130
Limitations	132
Recommendations	133
Suggestion for Thai Food Exporters	133
Suggestion for the Government Sector	136
Suggestion for Further Researches	137
References	139
Appendix A	151
VITA	168

List of Tables

Table	
2.1	National Economic and Social Development Plan 31
2.2	Composition of Gross Domestic Product at Current Market Prices, 1970-1995. 34
2.3	Thailand's Export by Commodity Group at Current Market Prices 39
2.4	Thailand's Important Export Industries 42
4.1	Questionnaire Responses 59
4.2	Early vs. Late Responses Comparison 60
5.1	Respondents' Profile 66
5.2	Companies' Profile 67
5.3	Companies' Characteristics 68
5.4	Company's Export Performance Measures 69
5.5	Measures of Export Performance 70
5.6	Effects of Chance Events Occurred in Thailand on Export Performance 71
5.7	Effects of Chance Events Occurred in Importing Countries on Export Performance 72
5.8	Effects of Chance Events Occurred in Competing Countries on Export Performance 73
5.9	Opinion on Important Level of Government Administration on Export Performance 74
5.10	Present Government Administration Evaluation 75
5.11	Important Level of Basic Factors 77
5.12	Present Condition of Basic Factors 77
5.13	Important Level of Advanced Factors 78
5.14	Present Condition of Advanced Factors 79
5.15	Important Level of Domestic Market Conditions. 80
5.16	Present Condition of Domestic Market Conditions 81
5.17	Important Level of Company's Structure and Strategy 82
5.18	Present Condition of Company's Structure and Strategy 83

5.19	Important Level of Related and Supporting Industries	84
5.20	Present Condition of Related and Supporting Industries	85
5.21	Cronbach Alpha's Reliability Test	87
5.22	Dimensionality of Factors	90
5.23	Average Composite Scores of Proposed Export Performance Dimensions	92
5.24	Bivariate Correlation of Measures of Export Performance and Export Performance Dimensions	94
5.25	Bivariate Correlation of Measures of Export Performance and Export Performance Constructs	95
5.26	Bivariate Correlation of Export Performance Constructs	105
5.27	Multiple Regression Result	108
6.1	Composite Scores Comparison of Export Success Factors	122

List of Figures

Figure		
2.1	Porter's Diamond Framework	21
2.2	Stages of National Development	24
2.3	Export Performance Model	27
3.1	Proposed Framework of Export Performance	51
5.1	Framework of Export Performance :	
	Percentage Profit	106
5.2	Framework of Export Performance :	
	Percentage Sales Growth	107
6.1	Framework of Thai Food Export Performance.	113
6.2	Framework of Thai Food Export Performance:	
	Percentage Profit	116
6.3	Framework of Thai Food Export Performance :	
	Percentage Sales Growth	119